

לפעמים תקודה היא, עלולה גם לחזור ולהתעלם, ומראיהן רע כאשר כחילה (עם בראשת סא, כא), הגה נפלאים המה הימים המקודשים הללו שגילוי אותה תקודה בדימים ראלה נשאת היא בקביעות עולם, "לשנה הבאה קבעום ועשו אותם ליום הלל והודאה".

לכן כמה נוראים המה הימים האלה וכמה זדירות נדרשת בהם לכל לבלות אותם בדברים כסלים, כי אם ארדבה לזוסוף קדושה על קדושה, לאחוז בעכוותו הארבה כימין עוז ר', "מזוה כימין", ובה זוכים שהארבה השאר תמיד בקביעות נמורה ומחלסת, שזהו באמת "ארבה כתענוגים", ארבה שאין אחריה דאבון לב. מדוע נתעלמה ונגעה "מזוה כימין וי"ח כשמאל", "מה יפית ומה נעמת ארבה כתענוגים" (שד"ש, ג, ז).

מאמר 1

גדלות גם חנוכה

א. נס חנוכה ע"י הכהנים, תמורת קדבנות הנשיאים וענין מסירות נפש.
ב. גדלות הנפש של ישראל המתגלה בעת צרה.

א. "את מוצא למעלה י"א שבטים הקריבו ושבת אפרים הקריב וכל הנשיאים הקריבו, חוץ מנשיאו של לוי, וכי היה נשיאו של לוי זה אהרן וכי ואהרן לא הקריב עם הנשיאים ויהי אומר אוי לי שמא כשכילי אין הקב"ה מקבל שבטו של לוי, איל הקב"ה לומשה לך אמור לו לאהרן אל תחזירא לגדולה מוון אתה מתקון, לך נאמר רב אל אהרן ואמרת אליו כהעלותך את הנרות" (מסכת רבה פג, ה).

וכרמב"ן ער"ה ריש פ' כהעלותך מבואר דההכפחה היתה על חנוכה, שנעשה תם על ידי הכהנים החשמונאים. ע"ש.

לדבין את הגדלות של נס חנוכה, שנעשה על ידי הכהנים, ושלפניך היתה זו תמורת חובת של הקרבת הקדבנות בתוכנית המנחת, נראה דהנה הש"ס ת"ע"ס ק"ג מקשה חובה על הקרבת הקדבנות בתוכנית המנחת, דכפורים היה הגלגל נפשות על הלכות שכתב דטעם שלא קבעו הימים לשמחה, דכפורים היה הגלגל נפשות

וכתובה לא היה הגלגל נפשות, כי היונים לא בקשו רק ההכנעה והעוברת רח. וכתב על זה הש"ס דאין זה נכון דהא פירש"י פ' תצא (וכריס כג, פ) דגדול המחשיא את האדם יותר מן ההורגו ע"ש.

הנה כתיב כנה (כראשת ג, פ): "את האלהים התהלך נח", וכאברהם כתיב (שם כה, טז) "אשר התהלכתי לפניו", ומשרע"ה אמר: "אחר"י אלוקים חלכו" (וכריס ג, ה). תענין דלפעמים מיניו שאדם מנה עצמו להיות נהג על מוצת רצונו, ויתכן דאין זה אלא עקשנות בלבד שהתקיש והסכים בערו מבלי לוותר על רצונו, כענין הא דאמרין (כריס סא, כ): "ואם יש לך אדם שפגעו חכיב עליו מנפיו לכך נאמר ככל מארד". תגם שכשיאבד נפשו גם ממון לא יהיה לו, ככ"ז עקשנותו שלא לוותר מרצונו ותפנו היא גרמה לו המסירות נפש.

אכן המס"ג המעולה הוא מה שע"י כלות הנפש והתענוע הנפלא למה שהיה משתוקק ומחאה, אינו חש כלל כלל הצער, וכדאי לפניו לוחר על כל המודות הגב ופגעמיה, מפני שהדבר ההוא אשר בערו הוא מוסר את נפשו יותר יקר לו מכל יקר, וממילא אינו מרגיש כלל בשום צער וכאב.

ובכלל יש לתגיד שכל מס"ג שכאח מצד עקשנותו היא רק מצד תגוף, שותוף אין לו התענועות, והמס"ג שהוא מצד כלות והתענועות הוא רק מצד הנפש והנשמה.

והנה המס"ג שמוצד כלות הנפש ג"כ שתי מדרגות הן, יש שמוצד השבון הנפש שע"י השבון באים לדי הסכמה שאינו כדאי לוחר על הנצחיות וביחוד ההתקדכות אל י' והרשת נעמו מפני כל המודות הגב, אשר כולם רק כחלום יעוף ואין למו שום ערך כלפי התענועות העליונה.

ויש גם כלא השבון וכלא דעת, הנפש מעצמה מתגלה בתוך האדם, והיא היא ככלות נפשה היא המתענועות להרוממות העליונה, והיא אשר מכנעה תחתיה את כל מאווי תגוף ומנעמוי שהתבטלו מחמת כלות הנפש והכ"י עוצם התענועים.

מדרגה זו שיש בה הנפש לבלות כחותה והתענועותה עד שגם תגוף לא יתגבר כלל ולא יציה אפילו לעשות השבון כזה, ואת היא המדרגה היותר עליונה והיותר נבונה,

שרק מפני שכל נפש מיישראל היא אות אחת של החורה רק מפני זה אפשר זה להיות מפניו.

והוא הדבר שבין מדרגת נח למדרגת אברהם ולמדרגת שאמר משרע"ה. המדרגה הראשונה היא ההסכם להיות קשור כאלקים גם בלא הדגשה של נעוצות וארבה, זה המס"ג והמסמ"י, "את האלהים התהלך נח".

והמס"ג שבאה מצד כלות הנפש בלא שום חשבון המס"ג המתגלה מצד גילוי הנפש היא המס"ג שבאה רק אחרי קבלת החורה, "אחרי ד' אלקיכם תלכו" (דברים יג, ה), להיות נמשכים אחר אהבתו ית' בלי שום חשבון, כי אם מצד גילוי הנפש ואשר גם רגוף מתבטל לפניו, וזה מצד: "זכרתי לך חסד נעוריד ארבת כלולתיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא ורועה" (דברים כ, ב), בלא חשבון ושכל, לילך בארץ לא ורועה, אולם זה בא מ"ב מצד: "מששני אחריך נרצעה" (שיר השירים א, ד).

ב. במס"ג הלוה קנאו היונים בישראל, ראו ונוכחו כי כל הכמתם יולע להם בעת כל מצוקה רצרה, כדכתיב (ישעיה ח, כא): "וזהו כי רעב והתקצר וקלל במלכו ובאלקיו", זה לא דוקא מלכו ואלקיו, אלא גם כל חכמה וידעיתה מתבטלת בעת שום סכל של צרה ואי נעימות, ולעומת זה ראו ונוכחו בישראל כי חכמת קודש תורתם עומרת להם, שגם בכל צרה ומצוקה אף היותר רעה, דוקא אז מתגלה בקרבם רוממות נפשם והתדבקותם באלקיהם, ונמשכים מעצמם אל ד' ותורתו כהרל הנמשך אחר האבן השואבת. וקנאותם זה הביאה להם להמיש חרפה על ישראל כהשכיח מזה את תורתם וכתעבירים חוקי רצון ד'.

אולם כמו חמיד שדוקא בעת הצרה והמצוקה מתגלה ביותר נרלות הנפש של ישראל, כן התגלה גם אז, וכתפץ לכ נמשכו אחר ד' ואחר תורתו, ותגלה ביותר ציונים ותפארתם "אחרי ד' אלקיכם תלכו", וישישו וישמחו ויכספו וגם בלחה נפשם נע"פ מתלים פר, ג) להיות נהרגים ותחוקים נשבעים ונמקלים על קדושת השי"ת.

ועל כן יפה כתב הלבוש דמש"ה לא קבעו שמהה מפני שלא היתה הנוירה על הנפות, ואעפ"י שדמחשוא את האדם יותר נרתע מן ההורג, מ"ם היה לה מקום אם לא הניעו ואת ישראל לדוממות עוד קדושתם וגילוי אצילות נפשם, ולא היו מרצים ח"י מרמס"ג. או ישראל לדוממות עוד קדושתם וגילוי אצילות נפשם, ולא היו מרצים ח"י מרמס"ג.

אולם אם נתגלה או דכחוקם הנצחית כלות נפשם והתנגענותם להיות נהרגים ותחוקים נמשכים ונמקלים על קדושת שמו, שמוי שזוכה לזה בפועל אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתו בדרגות לוד (פסחים ג, א), אין כל טעם לקבוע שמהה על ההצלה מזה, כי לא ד' שלא הצטער על זה אלא שעוד התגעגע לזה.

וזה נרלות יפי החנוכה שאו נתגלה בפועל המדרגה של ישראל של "אחרי ד' אלקיכם תלכו", וזה בא ע"י גילוי החורה ככל נפש מיישראל, וכמאז כן עתה ככל חכמה מתעורר בישראל הגילוי הנפשי החוריי של "אחרי ד' וכל בדינות של סס"ג וגילוי החורה ככל השנה ויחוקים רק מגילוי של הומים האלו, וזה מתגלה ע"י הכתנים, אשר נרולה חורה מכל הקרבת קרבנות ובין בית המקדש (מגילה ג, ב).

מאת ד'

הרגש הפנימי של ישראל

- א. חכמת יוד, חכמת הודגש שאיז לה קיום.
- ב. שלמות העולם. בתורה ועבודה ונמיד.
- ג. הדלקת נרות חנוכה, סמל הרגש הפנימי שבישראל.
- ד. אור החנוכה - העלאת הטבע.

א. לשני קצוות נחלקים המד האומרים לכלע את ישראל, הקצה האחד הוא המגדר כחכמה, כשכל המוחשי כלכל, ודוצה הוא לעקור את רגשי בית ישראל ונשוחיו לשמורה מעשי המצוות ככל הקדוקים לפטרדם, כי אמנם עומק נוהג השעמים המצויים שבכל מצוה ומצוה לא יוכל לדמסר ולדמסר, כי ממש מסורה שרד רק כדרכי חיצוני, ואמנם השעמים החיצוניים נוחים המה לדמסר, אבל הפנימיים העצמיים אינם ניתנים לדמסר, שועמים ורואים המה כנחת ישראל אותם השעמים העצמיים ומתוך כך כוחם לחרף נפשם גם עבור ערקאת דמסאנא (נ"יט ספדרין ע"ה, כ), קצה זה של הנלמדים כישאל הם היונים מודעו של אדום, מתפארים הם כחכמתם אשר עש כל נרלותם, הרי סוף כל סוף אנושית היא וכוה דוחקים תגלי השכינה בנאותם.